

ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТАНИЛЦУУЛГА

Эрүүгийн хуульд нэмэлт,
өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улс авлигатай тэмцэх чиглэлээр олон ажил хийж, төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлдэг ч төдийлөн үр дүнгүй байгаа нь олон шалтгаантай байна. Авлигатай тэмцэхэд хамгийн чухал арга болох хууль тогтоомж, түүний хэрэгжилтийг чангатгах, хуулийг хийдэлгүй болгох гэж дүгнэж байна.

Дэлхийн олон улс орнууд авлигатай тэмцэхдээ холбогдох хуульд авлига өгсөн этгээд гэмт хэргээ сайн дураараа илчилж ирвэл эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөдөг байгаа нь авлигын гэмт хэрэг буурахад чухал нөлөө үзүүлдэг болохыг баталж байна.

Гэмт хэргээ сайн дураараа илчлэн ирэх гэдэг нь хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах, прокурорын байгууллага ба шүүхэд сайн дураараа ирж өөрийн үйлдсэн буюу үйлдэхээр бэлтгэж байгаа гэмт хэргийн тухай үнэн санаанаас илчлэн ярихыг хэлнэ. Энэ нь гэм буруугаа чин санаанаас гэмшиж, өөрийн үйл ажиллагааны нийгмийн хор аюулыг ухамсарлан жигшиж байгаагийн илрэл учраас ял шийтгэхэд хөнгөрүүлэх шалтгаан болдог. Гэмт хэрэг илрүүлэхэд болон хэрэгтнийг олоход тус дэмжлэг үзүүлэх нь хэрэг үйлдсэн этгээд гэм буруугаа ухамсарлан гэмшиж төрийн байгууллагын ажилд туслан иргэний үүргээ биелүүлж, засрах төлөв байдлаа харуулж байгаагийн илрэл учраас ял хөнгөрүүлэх шалтгаан болно гэж тодорхойлсон байдаг.¹

2015 оны Эрүүгийн хуулийн шинэчилсэн найруулгад 12 зүйл бүхий “Авлигын гэмт хэрэг” бүлгийг шинээр оруулсан бөгөөд авлигын гэмт хэрэг нь нийтийн албан тушаалтан эрх мэдэл, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашиглах, хахууль авах, хахууль өгөх, улсын нөөцийг хууль бусаар зарцуулах, төрийн өмчийн төсвийн хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах, үндэслэлгүйгээр хөрөнгөжих, дураараа аашлах, гадаад улсын төрийн байгууллага, олон улсын байгууллагын албан тушаалтан эрх мэдлээ урвуулан ашиглах, хуулийн этгээдийн эрх мэдлийг урвуулан ашиглах зэргээр төр, засгийн байгууллагын хэвийн үйл ажиллагаа, нийтийн ашиг сонирхолд халдаж хуульд заасан гэм хор учруулсан буюу учруулах байсан Эрүүгийн хуульд заасан нийгэмд аюултай, гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэл юм.

Хэдийгээр авлигатай тэмцэхэд чухал нөлөө үзүүлэх гол зохицуулалт болох авлига, хахууль өгөх гэмт хэргийн талаар хуульд бүлэг бүхий зохицуулалт орсон ч хуулийн дутуу зохицуулалтын улмаас авлигын гэмт хэрэг буурахгүй байна. Өөрөөр хэлбэл, Эрүүгийн хуулийн 22.5 дугаар зүйлийн 3 дахь заалтын “Тайлбар” хэсэгт “хясан боогдуулсны улмаас” гэж нөхцлийг тодорхойлсон байгаа нь авлига өгсөн хүн гэмт үйлдэлдээ гэмшсэн байх гол нөхцлийг орхигдуулж зөвхөн хясан боогдуулсан

¹ Г.Совд, БНМАУ-ын эрүүгийн хуулийн тайлбар, 1982

нөхцөл тогтоогдохгүй бол эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр байгаа нь авлига өгөх гэмт хэрэг илрэхгүй байх шалтгаан болж байна.

Дэлхийн олон улс оронд авлига өгөх гэмт хэргийг сайн дураар хэргээ илчилсэн этгээдэд эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхгүй байхаар хуульчилсан байна. Дэлхийн улс орнуудаас жишээ болгож авч үзвэл:

Оросын Холбооны Улс - Эрүүгийн хуулийн 291 дүгээр зүйл “Хахууль өгөх” Эрүүгийн хуулийн 291 дүгээр зүйлийн “Тэмдэглэл” (примечание)² “хахууль өгөхийг шаардсан, хясан боогдуулсны улмаас, эсвэл хахууль өгснөө сайн дураараа эрх бүхий байгууллагад мэдэгдэн, гэмт хэргийг илрүүлэхэд идвэхтэй хувь нэмэр, оруулсан бол эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлнө” гэж тусгасан байна.

Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улс- Тус улсын Эрүүгийн хуулийн 67, 68, 78 дугаар зүйлүүдэд эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлөх болон хөнгөрүүлэх нийтлэг нөхцөлийг тодорхой тусгаж өгсөн. Гэмт этгээд өөрөө сайн дураараа гэмт буруугаа хүлээж, тохирсон эрүүгийн хариуцлагаа хүлээхээр зөвшөөрсөн тохиолдолд эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны аль ч шатанд эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлөх, хөнгөрүүлэх нийтлэг нөхцөлийг хэрэглэж байна. Гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдийг гэм буруугаа сайн дураар хүлээн зөвшөөрүүлэх, хэрэг илрүүлэхэд хамтран ажиллуулах, чухал баримт сэлтийг гаргаж өгүүлэх үйлдлийг дэмжих, хууль сахиулах байгууллага болон шүүх байгууллагуудын ажлыг оновчтой хуваарилах, ачаалал бууруулах хүрээнд эрүүгийн хариуцлагыг хөнгөрүүлэх, чөлөөлөх тогтолцоог үр дүнтэй хэрэгжүүлэхээр 2019 онд тус улсын Ардын дээд шүүх, Ардын дээд прокурор, Нийгмийг аюулаас хамгаалах яам, Улсын аюулаас хамгаалах яам, Хууль зүйн яам хамтран “Гэмт хэргээ өөрөө сайн дураар хүлээн, эрүүгийн хариуцлагыг хүлээн зөвшөөрсөн иргэнд хэрэглэх удирдамж”-ийг баталсан байна (The Supreme People's Procuratorate, 2019). Энэхүү удирдамжаар эрүүгийн хэргийн хүнд, хөнгөн байдал, ялын шинжээс үл хамааран гэм буруугаа сайн дураараа хүлээн зөвшөөрсөн сэжигтэн, шүүгдэгчийг эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлөх эсхүл ялыг хөнгөрүүлэх боломжтойг тодотгосон байна.

Тус улсын Эрүүгийн хуулийн 390, 392 дугаар зүйлүүдэд хахууль өгөгч этгээд сайн дураар өөрийн үйлдсэн гэмт хэргээ хүлээснээр болзолт шаардлагагүйгээр эрүүгийн хариуцлагаас хөнгөрүүлэх болон чөлөөлөх зохицуулалтыг тусгасан. Хахууль өгөх гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдийг эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлөх, хөнгөрүүлэх тусгай зохицуулалтыг Эрүүгийн тусгасан байдаг.

Хахууль өгсөн этгээд эрүүгийн хариуцлага хүлээхээр шалгагдахаасаа өмнө өөрийн гэмт хэрэг, үйлдлээ сайн дураар хүлээн зөвшөөрвөл шийтгэлийг хөнгөрүүлж эсхүл чөлөөлж болно. Хахууль дамжуулсан этгээд эрүүгийн хариуцлага хүлээхээр

² <https://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/ru/ru080en.pdf>

шалгагдахаасаа өмнө өөрийн үйлдлийг сайн дураараа хүлээн зөвшөөрсөн бол ялыг хөнгөрүүлж, чөлөөлж болно.

Холбооны Бүгд Найрамдах Герман Улс- тус улсын Эрүүгийн хууль (Strafgesetzbuch) нь 1871 оны 5 дугаар сарын 15-ны өдөр батлагдсан бөгөөд тус хуулийн 46b, 49, 51 дугаар зүйлүүдэд эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлөх болон хөнгөрүүлэх нийтлэг нөхцөлийг тусгасан. Харин 2009 онд Холбооны Засгийн газраас баталсан “Гэрчийг хамгаалах хөтөлбөр”-өөр эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны явцад гэм буруу болон хариуцлагын хэлцэл хийх боломжийг бүрдүүлж өгсөн байдаг. Гэмт этгээд өөрөө сайн дураараа гэм буруугаа хүлээж, тохирсон эрүүгийн хариуцлага хүлээхээр зөвшөөрсөн тохиолдолд эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны аль ч үе шатанд эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлөх болон хөнгөрүүлэх боломжтой байдаг.

ХБНГУ-ын Эрүүгийн хуулийн 46b зүйлд зааснаар, хахууль өгөх гэмт хэрэгт холбогдсон этгээд нь өөрийн гэмт үйлдлээ сайн дураар илчилж, эрүүгийн хариуцлагаа хүлээн зөвшөөрсөн тохиолдолд, эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны аль ч шатанд дараах үндэслэлүүдийг харгалзан эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлөх, ялыг хөнгөрүүлэх зохицуулалтыг хэрэглэнэ. Үүнд:

- сайн дураар гэмт үйлдлээ илчлэх;
- ил болсон баримтын чухал байдал;
- гэмт хэргийн хүрээ;
- баримтыг илчилсэн цаг хугацаа;
- хууль сахиулах байгууллагатай хамтран ажилласан байдал;
- гэмт хэргийн ангилал зэргээс хамаарч эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлөх болон хөнгөрүүлнэ.

Швейцарын Холбооны Улс - Эрүүгийн хууль (Strafgesetzbuch, StGB) нь 1937 оны 12 дугаар сарын 21- ны өдөр батлагдсан. Тус улсаас авлигатай тэмцэх стратегид авлига нь төр, нийгэм, эдийн засагт ноцтой хохирол учруулдаг тул түүнтэй цогцоор нь тэмцэх ёстой гэж үзсэн. Хахууль өгөхтэй холбоотой зохицуулалтыг Швейцарын Эрүүгийн хуулийн 331-338 дугаар зүйлүүдээр зохицуулдаг. Үүнд:

Хахууль өгөх - Шүүхийн болон бусад эрх бүхий байгууллагын гишүүн, төрийн албан хаагч, албан ёсоор томилогдсон шинжээч, орчуулагч, хэлмэрч, арбитрч, зэвсэгт хүчний алба хаагчдын хүлээсэн үүргээ урвуулан ашиглаж гуравдагч этгээдэд хууль бус давуу байдал санал болгосон, амласан үйлдэл (§322ter).

Давуу байдал олгох - Шүүхийн болон бусад эрх бүхий байгууллагын гишүүн, төрийн албан хаагч, албан ёсоор томилогдсон шинжээч, орчуулагч, хэлмэрч,

арбитрч, зэвсэгт хүчний алба хаагчдын хүлээсэн үүргээ урвуулан ашиглахад нөлөөлөх зорилгоор гуравдагч этгээдэд хууль бус давуу байдал санал болгосон, амласан, олгосон үйлдэл (§322)

Мөн Евро Комисс болон Швейцар Улс хамтран Европын Холбооны авлигатай тэмцэх шинэ дүрмийн удирдамжийн төслийг 2023 оны 5 дугаар сарын 3-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн байна. Энэхүү удирдамжид хувийн хэвшилд холбогдох авлигыг гэмт хэрэгт тооцох шаардлагыг тодорхойлж, авлигын гэмт хэргийн аюул занал, түүний хувьсан өөрчлөгдөж буй байдалтай уялдуулан гишүүн орнуудын Эрүүгийн хуулийн харилцан адилгүй зохицуулалтыг нэг мөр болгох, уялдаа холбоотой, хамтын ажиллагааг дэмжсэн хуулийн тогтолцоог бүрдүүлэх үүргийг тусгасан. Тус төслийн 18 дугаар зүйлд авлигын болон албан тушаалын гэмт хэргийн холбогдогчийн хариуцлагыг хөнгөрүүлэх нөхцөлийг анх удаа нарийвчлан тусгасан. Үүнд:

- гэмт хэрэгтэн эрх бүхий байгууллагад сайн дураараа хандаж, мөрдөн шалгах ажиллагаанд чухал нотлох баримт гаргаж өгсөн;
- шүүхийн байгууллагад бусад холбогдогч этгээдийг илрүүлэхэд туслалцаа үзүүлсэн;
- нотлох баримт нэмэлтээр гаргаж өгсөн;
- гэмт үйлдлийн үр дагаврыг арилгах, залруулах арга хэмжээг шуурхай авсан зэрэг нь эрүүгийн хариуцлагыг хөнгөрүүлэх үндэслэлд хамаарна.

Япон Улс - Япон Улсын 1907 оны 4 сарын 24-ны өдөр баталсан Эрүүгийн хуулиар гэмт этгээд сайн дураараа гэмт буруугаа хүлээсэн тохиолдолд эрүүгийн хариуцлагыг хөнгөрүүлэх, зарим тохиолдолд чөлөөлөх зохицуулалтыг тус хуулийн 42, 43 зүйлүүдэд тусгасан байдаг. Авлигатай холбоотой Эрүүгийн хуулийн холбогдох заалтууд:

Хахууль авах - Төрийн албан хаагч (төрийн албанд томилогдох этгээд) албан үүргээ гүйцэтгэхдээ хахууль авсан, гуйсан, авахаар амласан үйлдэл (§197).

Гуравдагч этгээдэд хахууль дамжуулах - Төрийн албан хаагч гуравдагч этгээдэд хахууль өгөхөөр тохиролцсон, эсвэл хахууль өгөхийг амласан үйлдэл (§197.2).

Нөлөөллийн төлөө хахууль авах - Төрийн албан хаагч өөр төрийн албан хаагчид нөлөөлөх зорилгоор хууль бус ашиг авах, гуйх, авахыг зөвшөөрөх (§197.4).

Авлига өгсөн этгээд эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны сэжигтнээр тооцогдохоос өмнө сайн дураараа мэдүүлэг өгч, хэрэг илрүүлэхэд чухал нотлох

баримт гаргаж өгсөн бол прокурорын байгууллага хариуцлагыг хөнгөрүүлж, зарим тохиолдолд чөлөөлж болно.

Бүгд Найрамдах Солонгос Улс- Эрүүгийн хууль 1953 онд батлагдсан бөгөөд гэмт этгээдэд оногдуулах эрүүгийн хариуцлагыг хөнгөрүүлэх ба хүндрүүлэх нөхцөлийг тухайн гэмт хэргийн ангилал, оногдуулах ялын хэмжээнд тулгуурлан тодорхойлдог.

“Авлигын эсрэг хууль” нь төрийн албан хаагчдыг зүй бусаар урих, өндөр үнэтэй эд зүйл авах, хандив тусламж авах, бэлэг сэлт солилцох үйлдлийг хориглосон. Энэ хууль нь төрийн албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм, олон нийтийн итгэлийг хамгаалах гол зорилготой. Хуулиар төрийн албан хаагч бусдаас авч болох бэлэг, мөнгөний хэмжээ, хандив, урамшуулал, томилолтын зардал зэрэгт нарийн хязгаар тогтоосон байдаг.

БНСУ-ын Эрүүгийн хуулийн авлигын зүйл заалтуудаас хахууль өгөх заалтыг иш татвал:

Хахууль өгөх - Эрүүгийн хуулийн 129-132 дугаар зүйлд заасан хэлбэрийн дагуу хахууль өгөхөөр амлах, өгөх, хүсэл зоригоо илэрхийлэх үйлдэл (§133).

Гэмт хэрэг үйлдсэн этгээд сайн дураар мэдүүлэг өгч, гэмт хэргийг илрүүлэхэд чухал баримт гаргаж өгсөн, мөрдөн байцаалтад идэвхтэй хамтран ажилласан бол, эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлөх, хөнгөрүүлэхийг шүүгч болон прокурор шийдвэрлэдэг. Мөн сайн дураараа мэдээлж, үүний үр дүнд гэмт хэрэг илэрсэн бол эрүүгийн шийтгэл, захиргааны торгууль, сахилгын шийтгэл зэргийг хөнгөрүүлэх боломжтой гэж хуульчилсан.

Бүгд Найрамдах Казахстан Улс- Эрүүгийн хуулийн 312 дугаар зүйл “Авлига өгөх” Хэрэв хахууль өгсөн этгээд төрийн чиг үүрэг гүйцэтгэх эрх бүхий этгээд буюу түүнтэй адилтгах этгээдийн өмнөөс хахууль нэхэмжилсэн, эсхүл тухайн этгээд хахууль өгсөн тухайгаа хахууль өгсөнтэй холбоотой эрх бүхий байгууллагад сайн дураараа мэдэгдсэн бол эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлнө.

Хэрэв төрийн албан үүрэг гүйцэтгэх эрх бүхий этгээд, эсхүл түүнтэй адилтгах этгээд авлига өгөхийг шаардан сүрдүүлсэн бол, эсхүл тухайн хүн авлига өгсөн тухайгаа сайн дураараа эрх бүхий байгууллагад мэдэгдсэн тохиолдолд, авлига өгсөн этгээдийг эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлнө гэж хуульд нь заасан байдаг.

Бүгд Найрамдах Беларусь Улс- Эрүүгийн хуулийн 431 дүгээр зүйл “Хахууль өгөх”

1. Хахууль өгөх- хоёр жил хүртэл хугацаагаар торгох, эсхүл засварын ажил хүчээр хийлгэх, эсхүл баривчлах, эсхүл эрх чөлөөг хоёр жил хүртэлх хугацаагаар хязгаарлах (торгуультай эсхүл торгуульгүй), эсхүл таван жил хүртэл хугацаагаар хорих ял (торгуультай эсхүл торгуульгүй) ногдуулах шийтгэлтэй.

2. Давтан, их хэмжээний, эсхүл албан тушаалын байдлаа ашиглан хахууль өгсөн бол эрх чөлөөг таван жил хүртэл хугацаагаар хязгаарлах (торгуультай эсхүл торгуульгүй), эсвэл 2-7 жил хүртэл хугацаагаар хорих ял (торгуультай эсхүл торгуульгүй) ногдуулна.

3. Маш их хэмжээний хахууль өгөх, эсвэл энэ зүйл болон 430, 432 дугаар зүйлүүдээр өмнө нь ял шийтгэл хүлээж байсан этгээд дахин авлига өгсөн бол 5-10 жил хүртэл хугацаагаар хорих ял (торгуультай эсхүл торгуульгүй) онооно.

Тэмдэглэл: Хэрэв хахууль өгсөн этгээд хахуулийг гарцаагүй байдалд өгсөн бол, эсвэл хахууль өгсний даргаа энэ тухайгаа сайн дураараа хэргийг мөрдөн шалгах эрх бүхий байгууллагад мэдэгдэж, гэмт хэргийг илрүүлэх болон мөрдөн шалгах ажиллагаанд идэвхтэй тусалсан бол уг этгээдийг эрүүгийн хариуцалагаас чөлөөлнө.

Бүгд Найрамдах Энэтхэг Улс- “Авлигаас урьдчилан сэргийлэх тухай” хууль (РСА) 2018 оны нэмэлт, 8 дугаар зүйл: Нийтийн албан хаагчийг албан үүргээ буруу хэрэгжүүлэх, эсвэл урамшуулах зорилгоор өөр этгээдэд ямар нэгэн шударга бус давуу байдал (undue advantage) амласан эсхүл өгсөн хүн нь долоон жил хүртэл хугацаагаар хорих ял, эсвэл торгууль, эсвэл энэ хоёр ялыг зэрэг хэрэглэх шийтгэлтэй.

b. Харин уг этгээд нь тухайн шударга бус давуу байдлыг албадлагын шахалт, сүрдүүлгийн улмаас өгсөн бөгөөд өгснөөс хойш долоо хоногийн дотор хууль сахиулах байгууллагад мэдэгдсэн бол энэ заалт түүнд хамаарахгүй.

c. Мөн энэхүү шударга бус давуу байдал (авлига) нь гуравдагч этгээдийн гар дамжсан эсэх, эсвэл нийтийн албан хаагч өөрөө хүлээн авсан эсэх нь хамааралгүй-тухайн хүн авлигын өгөгч бол уг заалт үйлчилнэ.

Мөн арилжааны байгууллагууд (Commercial Organizations, CO) төрийн албан хаагчдад авлига өгдөг гэх хардлагаас болж төрийн байгууллагуудаас дарамт шахалт авах эрдсэлтэй гэж үздэг.

Ийм нөхцөлд хууль хэрэгжүүлэгч байгууллага, прокурор, шүүхийн байгууллагуудын чадавх, хараат бус байдал, мэргэжлийн ур чадвар, шийдвэр гаргах эрх мэдэл онцгой ач холбогдолтой болдог.

Бусад хөгжингүй орнуудтай харьцуулахад Энэтхэг улс эдгээр байгууллагуудын автономит байдал, чадамж, шийдвэр гаргах чөлөөт байдлыг нэмэгдүүлж, авлигын хэргийг мэргэжлийн түвшинд бодитоор шийдвэрлэх шаардлагатай гэж үздэг.

Украин Улс- Эрүүгийн хуулийн 369 дүгээр зүйл “Нийтийн албан тушаалтанд хууль бус ашиг санал болгох, амлах, эсвэл өгөх”³

1. Нийтийн албан тушаалтанд хууль бус ашиг (bribe, improper benefit) санал болгох, амлах, эсвэл өгөх нь гэмт хэрэгт тооцогдоно.

2. Их хэмжээний буюу давтан үйлдэл гаргасан бол илүү хүнд ял ногдуулна.

3. Маш их хэмжээний эсвэл зохион байгуулалттай хэлбэрийн авлига өгсөн бол таван жилээс арав жил хүртэл хугацаагаар хорих ял онооно.

Тэмдэглэл: Хэрэв авлига өгсөн этгээдэд авлигыг нэхэмжилсэн буюу сүрдүүлсэн, эсвэл тухайн этгээд авлига өгсөн тухайгаа сайн дураар мэдэгдэж, мөрдөн шалгах байгууллагад идэвхтэй тусалсан бол уг этгээдийг эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлнө.

Авлигатай хийх тэмцэлд хамгийн чухал нөлөө үзүүлэх этгээд бол авлига өгсөн этгээд гэм буруугаа хүлээх, гэмт үйлдлээ сайн дураараа илчлэх явдал бөгөөд авлига өгөгч этгээдийг гэмт хэргээ сайн дураар илчлэн гэмших байдлыг хамгаалах суурь нь эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлөх явдал юм гэдгийг дэлхийн олон улс орны авлигын эсрэг хууль, эрүүгийн хууль зэргээс нь харж болохоор байна.

Монгол Улс авлигатай тэмцэх талаар хийж хэрэгжүүлсэн ажлуудын нэг нь эрүүгийн хуульд заасан авлигын гэмт хэргийн эсрэг эрүүгийн гэмт хэргийн талаарх зохицуулалтууд мөн боловч хязгаарлагдмал хүрээнд буюу зөвхөн “хясан боогдуулсан” гэх шалтгаант нөхцлийг тодорхойлсон явдал юм. Хэрэв хясан боогдуулсан шалтгаант нөхцөл тодорхойлогдохгүй бол эрүүгийн хариуцлага хүлээхээр байвал гэмт хэрэг үйлдсэн этгээд хуулийн байгууллагатай хамтран ажиллах, сайн дураар хэргээ илчлэх боломжгүй буюу хэргээ нуун дарагдуулах нөхцөл тулгаж байна гэж дүгнэж болохоор байна.

Иймээс авлигатай тэмцэх үйл ажиллагааг бодит болгох үүднээс эрүүгийн хуульд авлига өгсөн этгээд гэмт хэргээ сайн дураар илчлсэн байвал эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлдөг байх зохицуулалтыг оруулах зайлшгүй шаардлагатай байна.

---oOo---

³ <https://law.wikireading.ru/h1wQMSabLO>

